

Мета:

- розповісти учням про музику як мистецтво, що розкриває життя людей і навколишній світ; з'ясувати ступінь усвідомлення учнями особливостей емоційного змісту музики;
- розвивати здатність учнів виконувати основні тематичні завдання чверті, уміння орієнтуватися в засобах музичної виразності;
- виховувати в учнів інтерес до музики.

Музичний матеріал: В. Гребенюк «Осінь»; Г. Свиридов «Дощик».

Наочні посібники: нотна хрестоматія; портрети В. Гребенюка, Г. Свиридова; картки зі словами.

Обладнання: ТЗН; музичний інструмент; фонохрестоматія.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

Учні входять до класу під музичний супровід (В. Гребенюк «Осінь»).

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Перевірка готовності класу до уроку. Музичне вітання

2. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Бесіда

- ♦ Як називають людину, яка створює музику?
- ♦ Хто необхідний для того, щоб музика дійшла до слухача?
- ♦ Що повинен уміти та знати виконавець, щоб донести музику до слухача?

Завдання

Знайдіть назви нот у словах на картках.

3. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учитель. Музика — справжня чарівниця. Ще в першому класі ви переконались у тому, що вона може виражати різні настрої та почуття, а також зображувати події життя або картини природи. А що потрібно слухачеві, щоб зрозуміти ці настрої, «побачити» музичні образи та відчувати радість від спілкування з музичним мистецтвом? На сьогоднішньому уроці ми відкриємо цю таємницю.

4. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Слухання музики

Учитель. За вікном осінь... Чи прислухалися ви до музики осені? Восени природа — це справжній оркестр: опале листя шарудить під ногами, завиває вітер, шепочеться гілля дерев. Раптом налетіла хмара, і ми вже чуємо стукіт краплинок дощу. Кожен із вас хоча б раз у житті потрапляв під дощ. Згадайте дощові краплинки, що так і хочеться спіяти, а також повітряні бульбашки на калюжах...

Гра «Композитор»

- ♦ Яку музику ви склали б про цю пору року?

Учитель. Саме таку музику — музику сріблястих дощових краплинок — відтворив Г. Свиридов у п'єсі «Дощик». Щоб відчуті її, слід уважно слухати, не відволікатися й не заважати тим, хто слухає поряд із вами. Адже музика — неначе тендітний кришталь, що може розсипатися, якщо додати зайвих звуків.

Слухання музики (Г. Свиридов «Дощик»).

- ♦ Яку картину намалював композитор?
- ♦ Який інструмент ви обрали б, щоб підкреслити звучання сріблястих краплинок: трикутник, бубон, сопілку чи барабан?
- ♦ Прослухайте п'єсу ще раз і покажіть рухами рук, як «іде» дощик у п'єсі.

Повторне слухання з пластичним інтонуванням.

Вокально-хорова робота

Учитель. Уявіть, що ми потрапили до осіннього лісу: глибоко вдихніть його аромат і спокійно видихніть. Раптом почався дощик.

- ♦ Передайте різний шум дощу, плескаючи у долоні.

Гра «Дощ у лісі»

Дощик починається.
Дощ перетворюється у зливу!
Попумів, слабкішим став,
Потім зовсім перестав!

Учитель

- ♦ Якими звуками — музичними чи шумовими — ми передали шум дощу?
- ♦ Якою має бути музика, щоб передати осінній настрій?
- ♦ Прослухайте пісню «Осінь» В. Гребенюка!
- ♦ Який настрій осені змальовано у цьому творі?

Слухання пісні «Осінь» В. Гребенюка, визначення її характеру, розучування.

- ♦ Отже, яка музика може передати осінні настрої?

Осіння пора завжди викликає два різних почуття: з одного боку, вона дещо сумна, тому що минуло літо, настають холодні, похмурі дні; з другого — це час милування різнобарвною та яскравою природою, збирання щедрого врожаю.

Прийшла щедра осінь
З багатими врожаями,
Смачними овочами,
Яблуками, сливами,
Грушами красивими.

Люди радіють щедрій осені, збирають урожай та співають пісні.

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Бесіда

- ♦ Чи сподобався вам сьогоднішній урок?
- ♦ Чи вам було цікаво?
- ♦ Як слід слухати музику?
- ♦ Як потрібно поводитися на концерті?
- ♦ Які музичні твори ви хотіли б почути на концерті?

Учитель. Отже, ми відкрили таємницю музичного мистецтва. Щоб відчуті розмаїття настроїв, «побачити» яскраві музичні образи, ми маємо вчитися слухати та чути музику.

Учні виходять із класу під музичний супровід (Г. Свиридов «Дощик»).